

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Testul 1

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate (de exemplu: *pică* – cade; *amărât* – mâhnit) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. menționarea rolului virgulelor în secvența dată (izolează un substantiv în cazul vocativ de restul enunțului) **4 puncte**
3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a cuvintelor subliniate din versurile date **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt (de exemplu: *văturele* – format prin derivare; *domol* – format prin conversiune/schimbarea valorii gramaticale) – 2 x 1 p. = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *văturele* – format prin derivare cu sufixul *-urel* de la substantivul *val*; *domol* – adverb de mod provenit din adjectiv propriu-zis) – 2 x 1 p. = 2 puncte
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricărui două cuvinte care conțin diftong din primele șase versuri (de exemplu: *ploaie, vremea, iarna, grea*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea măsurii fiecăruia dintre versurile date (opt silabe; șapte silabe) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – prezentarea semnificației versurilor (de exemplu: imaginea personificată a ploului, care simte, asemenea omului, trecerea timpului, venirea iernii celei apăsătoare etc.): prezentarea adecvată și nuanțată – 3 p.; prezentarea schematică – 2p.; încercarea de prezentare – 1p. **3 puncte**
 - respectarea precizării numărului de cuvinte **1 punct**

B.

- câte 2 puncte pentru precizarea oricărui două trăsături ale doinei populare **2 x 2 p. = 4 puncte**
- câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricărui două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**
(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a doinei populare se acordă astfel:
 - prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 puncte
 - prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 puncte)
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Fotograful și naturalistul Jean Dragesco a fost pasionat de Africa.; Jean Dragesco participă în 1956 la misiunea științifică îndrumată de zoologul francez.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autorului (Alexandru Marinescu) și a titlului articolului (*Jean Dragesco. Fragmente dintr-un jurnal african inedit*) **2 x 2 p. = 4 puncte**

3. – câte 1 punct pentru menționarea genului fiecărui adjectiv subliniat (*impecabile* – feminin; *celebri* – masculin) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea cazului fiecărui adjectiv subliniat (*impecabile* – acuzativ; *celebri* – genitiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**
4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*Africa* – subiect; *sale* – atribut adjectival) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei părți de vorbire (*Africa* – substantiv propriu; *sale* – adjectiv pronominal posesiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**
5. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a celor două propoziții subordonate (*să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic; care-l pasionau încă din copilărie*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea felului fiecărei propoziții subordonate transcrise (*să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic* – propoziție subordonată completivă indirectă; *care-l pasionau încă din copilărie* – propoziție subordonată atributivă) **2 x 1 p. = 2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adjectivul pronominal relativ *care* **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 punct
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate, introduse prin adjectivul pronominal relativ *care* – 3 puncte

B.

- relatarea unei întâmplări petrecute la școală: respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 puncte; respectarea parțială a succesiunii logice a faptelor – 4 puncte; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2 puncte **6 puncte**
–câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2 x 1 p. = 2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
– respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
– respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
– așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
– lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Testul 2

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *înțelept* – chibzuit; *ai să cârmuiești* – ai să conduci) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. menționarea rolului cratimei în structura dată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte) **4 puncte**
3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a cuvintelor subliniate din secvențele date **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt (de exemplu: *strămoșii* – format prin derivare; *despre* – format prin compunere) – 2 x 1 p. = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *strămoșii* – format prin derivare cu prefixul *stră-* de la substantivul *moș*; *despre* – format prin compunere prin alăturarea prepozițiilor *de* și *spre*) – 2 x 1 p. = 2 puncte
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența dată (de exemplu: *sui*, *scaunul*, *veselie*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru formularea, în câte un enunț, a oricăror două idei principale/secundare din textul dat **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – precizarea oricărui motiv pentru care bătrânul împărat îl cheamă la el pe fiul său (de exemplu: Împăratul îl cheamă pe fiul său pentru a-l sfătui.) **3 puncte**
– formularea răspunsului într-un enunț **1 punct**

B.

- câte 1 punct pentru precizarea oricăror patru trăsături ale basmului popular **4 x 1 p. = 4 puncte**
- câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**
(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a basmului se acordă astfel:
 - prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 puncte
 - prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 puncte)
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Autoarea muzicii din spectacolul *Apolodor* și-a început cariera la Teatrul Național din Târgu-Mureș/sala mică a Naționalului din Târgu-Mureș.; Dorina Chiriac este cea care a interpretat, în spectacolul *Adei Milea*, personajul *Apolodor*.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autorului (Mircea Sorin Rusu) și a titlului articolului – *Apolodor, în drum spre Labrador (Via Târgu-Mureș)*. **2 x 2 p. = 4 puncte**
3. – câte 1 punct pentru menționarea felului fiecărui pronume subliniat (*îl* – pronume personal; *își* – pronume reflexiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea cazului fiecărui pronume subliniat (*îl* – acuzativ; *își* – dativ) **2 x 1 p. = 2 puncte**

4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*când* – complement circumstanțial de timp; *discul* – complement direct) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei părți de vorbire (*când* – adverb relativ; *discul* – substantiv comun) **2 x 1 p. = 2 puncte**
5. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a propozițiilor subordonate (*să știu; că se joacă*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea felului fiecărei propoziții subordonate transcrise (*să știu* – propoziție subordonată subiectivă; *că se joacă* – propoziție subordonată completivă directă.) **2 x 1 p. = 2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 punct
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate, introduse prin adverbul relativ *unde* – 3 puncte

B.

- relatarea unei întâmplări petrecute în timpul unui spectacol: respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 puncte; respectarea parțială a succesiunii logice a faptelor – 4 puncte; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2 puncte **6 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2 x 1 p. = 2 puncte**
– adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
– respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
– respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
– așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
– lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Testul 3

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *apus* – asfințit; *lin* – liniștit) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. menționarea rolului cratimei în secvența dată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea vocalei „i”) **4 puncte**
3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a cuvintelor subliniate din secvențele date **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt (de exemplu: *răsfânge* – format prin derivare; *pierdut* – format prin conversiune/schimbarea valorii gramaticale) – 2 x 1 p. = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *răsfânge* – format prin derivare cu prefixul *răs-* de la verbul *a frânge*; *pierdut* – adjectiv provenit din participiul verbului *a pierde*) – 2 x 1 p. = 2 puncte
4. câte 2 puncte pentru despărțirea corectă în silabe a cuvintelor subliniate (sfâ-și-ind; al-baș-tri) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea tipului de rimă (împerecheată) și a măsurii versurilor (opt silabe) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două figuri de stil diferite transcrise din poezie **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 punct pentru transcrierea figurilor de stil (de exemplu: *a valului cânt*; *fluturi albaștri*, *ușori* etc.) – 2 x 1 p. = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru numirea figurilor de stil selectate (*a valului cânt* – metaforă; *fluturi albaștri*, *ușori* – epitet) – 2 x 1 p. = 2 puncte

B.

- câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două trăsături ale genului liric **2 x 2 p. = 4 puncte**
- câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**
(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a genului liric se acordă astfel:
 - prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 puncte
 - prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 puncte)
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Numele dealului pe care a fost amenajat parcul de aventură este Mamut.; Traseele sunt concepute în funcție de categoria de vârstă: până la șapte ani și între 7 și 14 ani.) **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autorului (Dorin Timonea) și a titlului articolului (*Parcul ascuns de lângă Alba Iulia: aventură în pădurea de pe dealul Mamut*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
3. – câte 1 punct pentru menționarea diatezei fiecărui verb subliniat (*au fost amplasate* – pasivă; *să elaborăm* – activă) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru menționarea modului fiecărui verb subliniat (*au fost amplasate* – indicativ; *să elaborăm* – conjunctiv) **2 x 1 p. = 2 puncte**
4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*diverse* – atribut adjectival; *care* – subiect) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei părți de vorbire (*diverse* – adjectiv propriu-zis; *care* – pronume relativ) **2 x 1 p. = 2 puncte**
5. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a oricăror două propoziții subordonate diferite (de exemplu: *Prin acest centru, [...] să aducem un plus de calitate pentru serviciile; pe care le oferim; să elaborăm metode noi de lucru cu copiii; prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea felului fiecărei propoziții subordonate transcrise (de exemplu: *Prin acest centru, [...] să aducem un plus de calitate pentru serviciile* – propoziție subordonată completivă directă; *pe care le oferim* – propoziție subordonată atributivă; *să elaborăm metode noi de lucru cu copiii* – propoziție subordonată completivă directă; *prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea* – propoziție subordonată atributivă) **2 x 1 p. = 2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să* **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 punct
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate, introduse prin conjuncția subordonatoare *să* – 3 puncte

B.

- relatarea unei întâmplări petrecute într-un parc: respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 puncte; respectarea parțială a succesiunii logice a faptelor – 4 puncte; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2 puncte **6 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal **2 x 1 p. = 2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Testul 4

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *fixată* – stabilită; *uimire* – surprindere) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. menționarea rolului virgulelor în structura dată (izolează un substantiv în cazul vocativ de restul enunțului) **4 puncte**
3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a cuvintelor subliniate din secvențele date **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt (de exemplu: a *răscumpăra* – format prin derivare; *astfel* – format prin compunere) – 2 x 1 p. = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: a *răscumpăra* – format prin derivare cu prefixul *răs-* de la verbul a *cumpăra*; *astfel* – cuvânt format prin compunere prin subordonarea adjectivului pronominal demonstrativ *ast* substantivului *fel*) – 2 x 1 p. = 2 puncte
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte care conțin hiat din secvența dată (de exemplu: *repetiție, distribuirea, Paul, întârziat, serios*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. – câte 1 punct pentru numirea oricăror două trăsături de caracter ale personajului Paul Matache, identificate în textul dat (de exemplu: *neseriozitate, infatuare* etc.) **2 x 1 p. = 2 puncte**
 - câte 1 punct pentru ilustrarea fiecăreia dintre cele două trăsături precizate (de exemplu: *neseriozitate – Dar la a doua repetiție a întârziat cincisprezece minute, iar la a treia, douăzeci, infatuare – n-o să se aleagă nimic din piesă, dacă nu joc eu*) **2 x 1 p. = 2 puncte**
6. – precizarea oricărui motiv pentru care Paul Matache este înlocuit din rolul său (de exemplu: Paul Matache este înlocuit din rolul său pentru că întârzia mereu la repetiții.) **3 puncte**
 - formularea răspunsului într-un enunț **1 punct**

B.

- formularea ideilor principale, dovedind înțelegerea textului: în totalitate – 4 p.; parțial – 2 p. **4 puncte**
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 p.; parțial – 1 p. **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat **8 puncte**
 - relatarea la persoana a III-a – 2 puncte
 - tonul neutru/obiectivitate – 1 punct
 - prezentarea ideilor fără utilizarea citatelor – 1 punct
 - utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 2 puncte
 - transformarea dialogului în vorbire indirectă – 2 puncte
- încadrarea în limita de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Gara Filaret a fost inaugurată în anul 1869.; Cel de-al doilea tren care a plecat din gara Filaret se numea „Dunărea”).
2 x 2 p. = 4 puncte
2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autorului (Ginel Lazăr) și a denumirii publicației (*BIG Explorer*)
2 x 2 p. = 4 puncte
3. – câte 1 punct pentru menționarea diatezei fiecărui verb subliniat (*au fost primiți* – pasivă; *trăgându-se* – reflexivă)
2 x 1 p. = 2 puncte
– câte 1 punct pentru menționarea modului fiecărui verb subliniat (*au fost primiți* – indicativ; *trăgându-se* – gerunziu)
2 x 1 p. = 2 puncte
4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*gara* – subiect; *i* – complement direct)
2 x 1 p. = 2 puncte
– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei părți de vorbire (*gara* – substantiv comun; *i* – pronume personal)
2 x 1 p. = 2 puncte
5. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a celor două propoziții (de exemplu: *La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul; care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied*)
2 x 1 p. = 2 puncte
– câte 1 punct pentru precizarea felului fiecărei propoziții transcrise (de exemplu: *La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul* – propoziție principală; *care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied* – propoziție subordonată atributivă)
2 x 1 p. = 2 puncte
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde*
4 puncte
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 punct
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate, introduse prin adverbul relativ *unde* – 3 puncte

B.

- relatarea unei întâmplări petrecute în timpul unei călătorii: respectarea succesiunii logice a faptelor – 6 puncte; respectarea parțială a succesiunii logice a faptelor – 4 puncte; fără respectarea succesiunii logice a faptelor – 2 puncte
6 puncte
- câte 1 punct pentru precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal
2 x 1 p. = 2 puncte
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
2 puncte
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte
2 puncte

Notă!

14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere
2 x 1 p. = 2 puncte
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere
2 x 1 p. = 2 puncte
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
2 puncte
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte)
3 puncte
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte)
3 puncte
- așezarea corectă a textului în pagină
1 punct
- lizibilitatea
1 punct

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Testul 5

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *brusc* – subit; *drumeții* – călătorii) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. menționarea rolului virgulei în structura dată (izolează o interjecție de restul enunțului) **4 puncte**
3. câte 2 puncte pentru explicarea modului de formare a cuvintelor subliniate din secvențele date **2 x 2 p. = 4 puncte**
 - câte 1 punct pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt (de exemplu: *desfăcu* – format prin derivare; *încruntate* – format prin conversiune/schimbarea valorii gramaticale) – 2 x 1 p. = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *desfăcu* – format prin derivare cu prefixul *des-* de la verbul *a face*; *încruntate* – adjectiv provenit din participiul verbului *a încrunta*) – 2 x 1 p. = 2 puncte
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte care conțin diftong din secvența dată (de exemplu: *lui, erau, ele, vedea, avea*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru formularea, în câte un enunț, a oricăror două idei principale/secundare din textul dat **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – precizarea unui motiv pentru care Lisaveta dorea ca băiatul să le arate străinilor desenele (de exemplu: Lisaveta dorea ca băiatul să le arate străinilor desenele, deoarece îi era teamă să lase singuri doi străini în casa ei/deoarece se mândrea cu talentul băiatului.) **3 puncte**
 - formularea răspunsului într-un enunț **1 punct**

B.

- câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două trăsături ale genului epic **2 x 2 p. = 4 puncte**
- câte 4 puncte pentru prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului epic, valorificând fragmentul dat **2 x 4 p. = 8 puncte**
(Punctele pentru prezentarea fiecărei trăsături a genului epic se acordă astfel:
 - prezentare adecvată, detaliată a trăsăturii – 4 puncte
 - prezentare superficială a trăsăturii/schematism – 2 puncte)
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. câte 2 puncte pentru formularea corectă a fiecăruia dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Conacul familiei Golescu a fost construit în perioada 1639 – 1640.; La construirea zidurilor conacului s-au folosit piatra și lemnul.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. câte 2 puncte pentru scrierea numelui autorului (Călin Gerard) și a titlului articolului (*Din muzeele României*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
3. – câte 1 punct pentru menționarea genului fiecărui substantiv subliniat (*țării* – feminin; *numele* – neutru) **2 x 1 p. = 2 puncte**
 - câte 1 punct pentru menționarea cazului fiecărui substantiv subliniat (*țării* – genitiv; *numele* – acuzativ) **2 x 1 p. = 2 puncte**

4. – câte 1 punct pentru precizarea fiecărei funcții sintactice (*Conacul* – subiect; *păstrată* – atribut adjectival) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru precizarea fiecărei părți de vorbire (*Conacul* – substantiv comun; *păstrată* – adjectiv participial/provenit din verb la participiu) **2 x 1 p. = 2 puncte**
5. – transcrierea integrală a propoziției subordonate (*pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor*) **2 puncte**
– precizarea felului propoziției subordonate transcrise (*pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor* – propoziție subordonată atributivă) **2 puncte**
6. construirea unei fraze alcătuite din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin pronumele relativ *care* **4 puncte**
– construirea unei fraze alcătuite din două propoziții – 1 punct
– construirea corectă a propoziției subordonate indicate, introduse prin pronumele relativ *care* – 3 puncte

B.

- câte 2 puncte pentru prezentarea a două caracteristici ale peisajului ales (nuanțat – 2 puncte; schematic – 1 punct) **2 x 2 p. = 4 puncte**
– câte 2 puncte pentru utilizarea oricăror două figuri de stil diferite **2 x 2 p. = 4 puncte**
– adecvarea conținutului la cerință: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Notă!

14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
– respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
– respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
– așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
– lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

— *Ce te legini, plopule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu vârful tot la pământ?*
— *Da' cum nu m-oi legăna,
Dacă mi-a trecut vremea
Și-a venit iarna cea grea!
Vântul bate vălurele
Și-mi aduce dor și jele,
De pe unde-s păsărele.
Vântu-mi bate nădușit,
Frunza-mi pică la pământ
Și mă lasă amărât;
Vântu-mi bate cam domol,
Păsările se duc stol,
Și mă lasă amărât,
De mă clatin la pământ,
Făr' de ploaie, făr' de vânt.*

***, în vol. *Flori alese din poezia populară*, ediție îngrijită de Ioan Șerb

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *pică, amărât*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulelor în secvența: — *Ce te legini, plopule, / Fără ploaie*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Vântul bate vălurele / Și-mi aduce dor și jele / [...] Vântu-mi bate cam domol, / Păsările se duc stol*. **4 puncte**
4. Transcrie, din primele șase versuri, două cuvinte care conțin diftong. **4 puncte**
5. Precizează măsura fiecăruia dintre versurile: *Vântul bate vălurele și Făr' de ploaie, făr' de vânt*. **4 puncte**
6. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația versurilor: — *Da' cum nu m-oi legăna, / Dacă mi-a trecut vremea / Și-a venit iarna cea grea!*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *doină populară* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- să prezinți detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

Citește următorul text:

Pentru cititorii fideli ai revistei „Terra Magazin”, numele lui Jean Dragesco, marele naturalist, explorator african, celebru fotograf de animale sălbatice și astronom pasionat, este, de multă vreme, cunoscut datorită incitantelor articole, ilustrate cu fotografii impecabile, apărute în paginile publicației noastre. Născut în Cluj-Napoca, în 1920, [...] și-a petrecut copilăria și adolescența la București. Aici a avut preocupări diverse, susținute de părinții săi. Capătă un microscop cu care cercetează organismele minuscule, își construiește singur un telescop cu care să observe astrele. Dar marea pasiune a tinereții sale rămâne misterioasa Africă, despre care află din paginile cărților de călătorii și de pe pânza cinematografelor, unde iluzia mișcării marilor animale îl înfioară și nu dorește decât să poată vedea aievea leii, elefanții, girafele, antilopele sau marile turme ale bivoliilor negri. Africa a fost marele vis al copilăriei sale.

Nevoit să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic, Dragesco va primi în 1955 cetățenia franceză și va continua, la un nivel superior, preocupările care-l pasionau încă din copilărie. Frecventează celebrul Observator Astronomic din Paris, se specializează în fotografia animalelor sălbatice, inventează noi aparate pentru a obține mai ușor imaginile dorite, citește enorm, dar, mai ales, urmează la universitate cursurile de zoologie ale unor profesori celebri. Și-a ales ca specialitate un grup de protozoare libere, ciliatele, care vor constitui și subiectul tezei lui de doctorat [...]. Este, și astăzi, singurul fotograf care și-a luat subiectele din cele două infinituri: microscopic și macroscopic.

În 1956, își realizează marele vis al copilăriei: vizitează Africa, participând, în calitate de fotograf, la o misiune științifică îndrumată de marele zoolog francez Pierre-Paul Grassé, în Africa ecuatorială. După această primă expediție, în cursul căreia Dragesco realizează un film despre termite, va lucra aproape în fiecare an în Africa, totalizând 40 de ani de misiuni științifice.

Alexandru Marinescu, Jean Dragesco. *Fragmente dintr-un jurnal african inedit*, în *Terra Magazin*, nr. 201

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - numele continentului care l-a pasionat pe fotograf și naturalistul Jean Dragesco;
 - anul în care participă la misiunea științifică îndrumată de zoologul francez. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul adjectivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Africa a fost marele vis al copilăriei sale. **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Nevoit să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic, Dragesco va primi în 1955 cetățenia franceză și va continua, la un nivel superior, preocupările care-l pasionau încă din copilărie.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adjectivul pronominal relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la școală. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă

Limba și literatura română

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Era odată, în vremile de demult, un împărat. Barba lui albă ca omătul, fața zbârcită și capul său plecat înainte arătau că este un om de o vârstă foarte înaintată. Trei fete ce avusese le măritase după alți trei împărați tineri și vestiți în lume; acum, nu-i mai rămăsese altă grijă pe cap, decât să încredințeze fiului său stăpânirea țării.

Bătrânul împărat, simțind că din ce în ce slăbește mai mult și că nu este departe ceasul de pe urmă, chemă lângă patul său pe fecior și-i zise:

— Fătul meu, mie mi-a sosit ceasul despărțirii de viața aceasta, deci, înainte de-a închide ochii pentru totdeauna, am socotit de bine să te chem să-ți dau câteva sfaturi părintești și binecuvântarea cea de pe urmă. Scaunul meu împărătesc rămâne pe seama ta: fii dar înțelept și cugetă bine cum ai să cârmuiești țara aceasta. Poartă-te cu oamenii ca un stăpân bun la inimă și îndurat, ca un tată cu milă către fiii săi. Pe lângă aceste, încă un lucru, dragul tatei: când vei vrè să faci băi vara în apă de râuri, scaldă-te unde ți-a plăcè, dar în lacul zânelor piciorul tău să nu intre. De te va împinge păcatul și vei lucra împotriva acestui sfat, vei plăti cu lacrimi, cu trudă cumplită și poate, în sfârșit, cu moarte năpraznică neascultarea ta, după cum spun izvoarele că au pățit câțiva din strămoșii noștri, care au fost slabi de inimă și n-au putut să-și calce pe dorințe și pe slăbiciunile sufletești.

Sfârșind bătrânul împărat aceste cuvinte, închise ochii și-și dete sufletul.

Tânărul fecior de împărat, după ce se sui pe scaunul împărătesc cu mare veselie, ce ținu trei zile și trei nopți, începu să se puie pe gânduri și să-și aducă aminte de cele ce-i spusese tată-său despre lacul zânelor.

****, Ileana Cosânzeana, din cosiță floarea-i cântă, nouă-împărății ascultă*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *înțelept*, *ai să cârmuiești*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din structura *nu-i mai rămăsese*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *spun izvoarele că au pățit câțiva din strămoșii noștri*; *să-și aducă aminte de cele ce-i spusese tată-său despre lacul zânelor*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *Tânărul fecior de împărat, după ce se sui pe scaunul împărătesc cu mare veselie*. **4 puncte**
5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care bătrânul împărat îl cheamă la el pe fiul său. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *basm popular* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale basmului popular;
- să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Așa e, în data de 24 februarie [...] „Apolodor” a făcut o haltă preț de două spectacole la sala mică a Naționalului din Târgu-Mureș, acolo unde cea care l-a plămădit pe note muzicale, anume Ada Milea, și-a început cariera. [...]

Atunci când am ascultat discul cu Apolodor am avut mari emoții, pentru că acest pinguin trist, suferind de dor, a fost o importantă parte a copilăriei mele: îl țineam minte cu privirea lui tristă și cu valjoara, cu notele muzicale care îi ieșeau din gâtleej, cu răbdarea lui de fier care îi trebuia ca să își revadă familia, am crescut împreună cu el. L-am redescoperit pe prietenul meu cu valjoară pe coperta CD-ului tot așa cum îl știam, iar Ada Milea i-a dat consistență, glas, personalitate, tot ce îi trebuia, în fine, este exact acel Apolodor pe care îl știam și pe care mi-l imaginasem întotdeauna, așa că bucuria a fost cu atât mai mare.

O altă surpriză, și mai plăcută, a fost să văd implicarea și dăruirea cu care Dorina Chiriac a devenit Apolodor și Radu Bânzaru a devenit Cămila Suzi, tâlharul din Connecticut, căpitanul de vas, savantul, profesorul din Uruguay, iar Adrian Mihai, cu fața implacabilă, a fost, pe rând, uragan, deșert ... și alte zgomote (bine făcute). Toți trei interpreții vocali au dat un recital plin de bun-gust și savoare, efervescent și amuzant până în pânzele albe (ale corabiei căpitanului Smith). De aici am tras concluzia că nu numai Ada Milea îl simte cu toată inima și îl cântă cu toată vocea pe Apolodor, ci și cei doi actori, ei creând un spectacol care sper să se joace încă mult, mult timp de acum înainte (chiar dacă eu nu am să îl revăd, deși tare aș vrea, îmi ajunge să știu că se cântă/joacă și că astfel, pinguinul din Labrador își face cunoscută povestea cât mai mult și în fața a cât mai mulți oameni).

Mircea Sorin Rusu, *Apolodor, în drum spre Labrador (Via Târgu-Mureș)*,
www.agenda.liternet.ro

haltă, s. f. - (aici) oprire, popas

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - locul unde și-a început cariera autoarea muzicii din spectacolul *Apolodor*;
 - numele persoanei care a interpretat, în spectacolul Adei Milea, personajul Apolodor. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului de unde a fost preluat textul dat. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul pronomelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Atunci când am ascultat discul cu Apolodor am avut mari emoții.* **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *îmi ajunge să știu că se joacă.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui spectacol. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

În lacul cel verde și lin
Răstrânge-se cerul senin,
Cu norii cei albi de argint,
Cu soarele nori sfâșiind.
Dumbrava cea verde pe mal
S-oglinde în umedul val,
O stâncă stârpită de ger
Înalț-a ei frunte spre cer.
Pe stânca sfărmată mă sui,
Gândurilor aripi le pui;
De-acolo cu ochiul uimit
Eu caut colò-n răsărit
Și caut cu sufletul dus
La cerul pierdut în apus.
Cobor apoi stânca în jos,
Mă culc între flori cu miros,
Ascult la a valului cânt,
La geamătul dulce din vânt.
Natura de jur-împrejur,
Pe sus e o boltă de-azur,
Pe jos e un verde covor,
Țesut cu mii tinere flori.
Văd apa ce tremură lin
Cum vântul o-ncruntă-n suspin,[...]
Văd lebede, barcă de vânt,
Prin unde din aripe dând,
Văd fluturi albaștri, ușori,
Roind și bând miere din flori.

Mihai Eminescu, *Frumoasă-i ...* (fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *apus*, *lin*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în secvența: *Eu caut colò-n răsărit*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Răstrânge-se cerul senin* și *Și caut cu sufletul dus/La cerul pierdut în apus*. **4 puncte**
4. Desparte în silabe cuvintele subliniate din versurile: *Cu soarele nori sfâșiind* și *Văd fluturi albaștri, ușori*. **4 puncte**
5. Precizează tipul de rimă și măsura versurilor: *Dumbrava cea verde pe mal / S-oglinde în umedul val, / O stâncă stârpită de ger / Înalț-a ei frunte spre cer*. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, pe care să le precizezi. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

La marginea orașului Alba Iulia, într-o pădure de pe dealul Mamut, a fost amenajat un parc de aventură. Pe o suprafață de aproximativ două hectare au fost amplasate diverse obstacole, care permit practicarea unor sporturi extreme. Se pot face cățărări pe panou, coborâri cu tiroliana, deplasări de la un copac la altul prin tuneluri de scânduri suspendate. [...]

Parcul de aventură a fost amenajat în imediata apropiere a rezervației dendrologice și a zonei de recreere cuprinse într-un proiect al administrației locale din Alba Iulia.

Traseele sunt concepute pe grade de dificultate diferite, care pot fi practicate în funcție de categoria de vârstă, respectiv de copii de până la șapte ani, de copii cu vârste între 7 și 14 ani și de adulți. Prin activitățile desfășurate în acest parc nu se dorește doar un simplu prilej de recreere, ci și o ocazie prin care să se dezvolte personalitatea copiilor și a adulților. [...] „Prin acest centru, dorim să aducem un plus de calitate pentru serviciile pe care le oferim, să elaborăm metode noi de lucru cu copiii, prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea [...]”, s-a declarat la momentul inițierii proiectului.

Dorin Timonea, *Parcul ascuns de lângă Alba Iulia: aventură în pădurea de pe dealul Mamut*,
www.adevărul.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - numele dealului pe care a fost amenajat parcul de aventură;
 - categoriile de vârste ale copiilor, în funcție de care sunt concepute traseele. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Pe o suprafață de aproximativ două hectare au fost amplasate diverse obstacole, care permit practicarea unor sporturi extreme.* **4 puncte**
- Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Prin acest centru, dorim să aducem un plus de calitate pentru serviciile pe care le oferim, să elaborăm metode noi de lucru cu copiii, prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-un parc. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

La prima repetiție chiar, după distribuirea rolurilor, Paul Matache, interpretul principal și cel mai talentat din echipă, a întârziat zece minute. Îl cunoșteam ca pe un băiat serios; [...] și i-am scuzat întârzierea, gândindu-mă că au fost de vină tramvaiele.

Dar la a doua repetiție a întârziat cincisprezece minute, iar la a treia, douăzeci. De astă dată, i-am spus în glumă, așa cum aveam obiceiul să îmi fac observațiile:

— *Dacă vei veni la repetiții, dragă Paule, tot așa, gradat ... cu cinci minute mai târziu în fiecare zi, în cele din urmă n-ai să mai vii deloc.*

— *Vă rog să mă scuzați, don' profesor, dar am o serie de treburi care ...*

— *Te rog să ne crezi că și noi toți avem mai multe serii de treburi care ... și, totuși, de când am început repetițiile, nimeni n-a întârziat cu o secundă măcar. [...]*

Mă așteptam ca, la repetiția următoare, Matache să sosească cel puțin exact la ora fixată, dacă nu chiar înainte cu câteva minute, spre a-și răscumpăra astfel celelalte întârzieri. Ora fixată era cinci, dar iată că se făcu cinci și jumătate și protagonistul nostru nu mai sosea. [...]

— *În felul acesta nu mai putem continua repetițiile și la serbare riscăm să ne facem de râs. Eu țin totuși să se joace această piesă, la care am lucrat nopți întregi și care cred că ar avea mult succes. După voi, cine este cel mai indicat să preia rolul lui Matache?*

Toți răspunseră în cor, de parcă ar fi fost vorba dinainte:

— *Mărgărit, don' profesor!*

Mărgărit sări ca ars:

— *Eu ..., dar de ce tocmai eu?!*

— *Fiindcă tot n-ai niciun rol în piesă! îi răspunseră băieții.*

— *Cum n-am niciun rol? obiectă el, mai în glumă, mai în serios. Nu sunt eu suflerul* trupei? Oare, ați uitat că doi dintre cei mari scriitori ai noștri au fost sufleri: Eminescu și Caragiale? [...] Ce v-ați face voi, la urma urmei, fără sufler?*

— *Am să-ți răspund eu, Nicule! [...] Ar învăța rolurile la perfecție și te-am da frumușel la o parte.*

Băieții râseră și aplaudară cu sinceritate.

Când a sosit, în sfârșit, Matache, la ora șase fără zece, ne-a găsit asupra repetiției și a căzut tocmai pe-o replică de-a lui, spusă de Mărgărit. Ne-a dat bună seara, i-am răspuns, iar el, foarte contrariat, a întrebat, nevenindu-i să creadă:

— *Ăăă ... ați început repetiția?*

— *Fără dumneata, Matache, închipuie-ți! [...]*

— *Cum adică, don' profesor? făcu el, uluit.*

— *Adică, în rolul tău va juca un elev punctual întotdeauna, și anume Mărgărit. [...]*

— *O să vedeți că până la urmă n-o să se aleagă nimic din piesă, dacă nu joc eu! [...]*

— *la te uită, marea vedetă! Pesemne de aceea te lăsai așteptat, convins că fără tine nu se poate ... întocmai ca cocoșul din fabulă, care credea că, dacă nu cântă el, nu răsare soarele ... Și, într-o dimineață, s-a încăpățânat și n-a mai vrut să cânte; dar, spre marea lui uimire, soarele tot a răsărit!*

Grigore Băjenaru, *Bună dimineața, băieți!*

*suflerul (sufleur) – persoană care suflă actorilor, în timpul repetițiilor și al reprezentațiilor, replicile pe care urmează să le spună

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *fixată*, *uimire*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulelor din secvența: — *Fără dumneata, Matache, închipuie-ți!*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din fragmentul: *spre a-și răscumpăra astfel celelalte întârzieri*. **4 puncte**

4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *La prima repetiție chiar, după distribuirea rolurilor, Paul Matache, interpretul principal și cel mai talentat din echipă, a întârziat zece minute. Îl cunoșteam ca pe un băiat serios.* **4 puncte**
5. Numește două trăsături de caracter ale personajului Paul Matache, ilustrându-le cu câte un citat potrivit. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care Paul Matache este înlocuit din rolul său. **4 puncte**

B. Redactează, în 100 – 180 de cuvinte, rezumatul textului dat. 16 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi ideile principale, dovedind înțelegerea textului;
- să prezinți evenimentele în succesiune logică;
- să respecti regulile de alcătuire a unui rezumat;
- să te încadrezi în numărul de cuvinte indicat.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Gara Filaret a fost prima gară din București, inaugurată în octombrie 1869, cu ocazia punerii în folosință a tronsonului feroviar București Filaret – Giurgiu, prima linie de cale ferată din România, care lega capitala de portul dunărean, o rută comercială de maximă importanță.

Primele două trenuri au plecat oficial din gara Filaret la data de 31 octombrie.

Primul era format din locomotiva Mihai Bravu și trei vagoane, care transportau 90 de călători, printre care și membrii guvernului și alți demnitari, iar al doilea tren se numea „Dunărea”. Gara din Giurgiu i-a așteptat împodobită, în straie de sărbătoare [...]. La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied. Viitorii suverani ai României au fost primiți, pe peron, de o delegație numeroasă, trăgându-se 100 de salve de tun. Perechea princiară pleacă de la gară spre Mitropolie, însoțită de întregul alai de curteni și politicieni, unde este așteptată în dangățul clopotelor bisericii, pentru a oficializa căsătoria lor.

Ginel Lazăr, *Primele gări bucureștene*, în *BIG Explorer*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul în care a fost inaugurată gara Filaret;
 - numele celui de-al doilea tren care a plecat din gara Filaret. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și denumirea publicației în care a apărut articolul. **4 puncte**
- Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă:
Gara din Giurgiu i-a așteptat împodobită, în straie de sărbătoare. **4 puncte**
- Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unei călătorii. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 5

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

— Auzi, Bobi, până fac eu mâncarea, ia arată-le dâșilor ce desenezi tu toată ziua, spuse Lisaveta, căreia – oricâtă încredere avea în părintele Saveliuc – îi venea greu să lase doi necunoscuți singuri la ea în casă. Arată-le cum ai desenat-o tu pe mama, adăugă ea, brusc înduioșată.

— Ei, lasă ... se scutură puștiul, rămânând la fel de încruntat.

— Hai, hai! Ce, ți-o fi rușine? Doar de ce le faci? Nu ca să le arăți?

— Le fac că-mi place mie să le fac! explică el tăios și dispăru din prag.

Însă după vreo două minute apăru iar în sufragerie, fluturând nepăsător un bloc de desen mare, legat cu o sfoară. Se apropie timid de cei doi bătrâni, trecu pe lângă ei și aruncă blocul pe patul din spatele lor.

— Le-ai adus, Bobi? se auzi de undeva vocea Lisavetei, care plecase la treburile ei.

— Le-am adus, bombăni băiatul.

Cei doi bătrâni rămaseră răbdători pe scaune. Petre își lăsase rucsacul la piciorul mesei, iar bătrânul cel tăcut și înalt își rezemase toiaagul de lemn pe genunchi. Pălăriile de paie se odihneau acum pe masă.

Petre se uită spre puști și zise cu o voce târăgănată:

— Dacă nu vrei, nu trebuie să ni le arăți. Eu, drept să zic, aș vrea să le văd. Mama ta zice că ești priceput ...

Bobi se întinse spre pat și luă cu un gest neglijent blocul de desen. Îi desfăcu sfoara cu care era legat. Petre observă că mâna băiatului tremura ușor. Tremura și când îi întinse blocul. Drumețul puse blocul pe masă și îl deschise. Bobi rămase în picioare, lângă el, și se uită la bloc ca și cum l-ar fi văzut prima dată.

Petre privi atent primul desen și i-l întinse tovarășului său, care îl studie și el și îl puse deoparte. La fel făcură drumeții și cu a doua foaie, și cu a treia.

— Ei, ce ziceți? întrebă Lisaveta, care apăruse în prag și își ștergea mâinile ude de șorț. Așa-i că e tare priceput Bobi al meu? [...]

Din desenele lui, chiar așa naive cum erau multe din ele, se vedea că Lisaveta avea dreptate: Bobi se pricepea. Avea har. Avea mână bună și sigură. Fie că-l învățase cineva – deși cine să-l fi învățat acolo, în sat? –, fie că se învățase singur, cert e că știa să lucreze în creion și în acuarelă, știa să tragă linii și tușe sigure și mai ales să schițeze contururi de oameni care deveneau mai mult decât simpla lor imagine desenată. În altă epocă am fi zis că prindeau viață pe hârtie. Chipul Lisavetei era în același timp și o bucată din povestea vieții ei, pe care o citeai cumva pe fața aceea obosită, cu ochi mari și triști, dar îndârjiți, pe ridurile apărute prea repede pe un obraz altfel frumos, pe sprâncenele încruntate, dar nu amenințătoare. Probabil că un critic de artă ar fi putut spune mai multe lucruri despre calitățile, dar și despre defectele acelei reprezentări figurative făcute de un adolescent nu foarte instruit, însă era evident că avea har.

Radu Pavel Gheo, Noapte bună, copii!

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: brusc, drumeții. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei în secvența: — *Ei, ce ziceți?* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *Îi desfăcu sfoara cu care era legat și pe sprâncenele încruntate.* **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *Din desenele lui, chiar așa naive cum erau multe din ele, se vedea că Lisaveta avea dreptate.* **4 puncte**
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care Lisaveta dorea ca băiatul să le arate străinilor desenele. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la *genul epic* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului epic;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Conacul familiei Golescu, singura construcție cu caracter laic-fortificat din Țara Românească păstrată din epoca lui Matei Basarab, este adăpostit de Muzeul de la Golești. Conacul a intrat în istorie și datorită evenimentelor marcante pentru istoria țării, pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor.

Între primele mențiuni despre conac se numără cea a lui Paul de Alep, care nota: „Mărețul și elegantul conac al logofătului este o clădire armonioasă, apărată de multe tunuri. Am dormit acolo, fiind primiți cu mare cinste și ospătați cu o masă domnească, aici gustând cele mai dulci și bune vinuri din Țara Românească”. Anul construcției conacului de la Golești este „leat 7148” (1639 – 1640), iar numele primilor proprietari (Stroe Leurdeanu și Vișa din Golești) și al meșterului Stoica le găsim săpate în piatra chenarelor de la ferestrele pivniței.

Zidurile, groase de circa 60 de centimetri, asigură construcției trănicia necesară, materialele de construcție fiind: cărămida lungă și subțire, specifică epocii, bine arsă și prinsă în mortar gros, piatra și lemnul. Acoperișul clădirii este realizat în patru ape și era făcut din șită* bătută la 5 – 6 rânduri.

Dincolo de aspectul tradițional de apărare, se remarcă nivelul ridicat de confort, caracteristic tuturor locuințelor marilor boieri munteni, construite în timpul domniei lui Matei Basarab.

Călin Gerard, *Din muzeele României*, în *Historia*, an XVI/nr. 176

*șită – bucată subțire de lemn asemănătoare cu șindrila, dar mai scurtă decât aceasta, folosită pentru căptușirea și acoperirea caselor țărănești, a cabanelor

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - perioada în care a fost construit conacul familiei Golescu; **4 puncte**
 - două materiale utilizate la construcția zidurilor conacului. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras textul de mai sus. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Conacul familiei Golescu, singura construcție cu caracter laic-fortificat din Țara Românească păstrată din epoca lui Matei Basarab, este adăpostit de Muzeul de la Golești. **4 puncte**
- Transcrie propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul acesteia: *Conacul a intrat în istorie și datorită evenimentelor marcante pentru istoria țării, pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o descriere literară, de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți un peisaj care te-a impresionat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale peisajului ales;
- să utilizezi două figuri de stil diferite;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).